

persuasione futuri in vitam reditus, apud Appianum legimus. Severa his matrimonia, singulis uxoribus contenti sunt: exceptis admodum paucis, qui non libidine, sed ob Nobilitatem plurimis nuptiis ambiuntur. Paucissima adulteria: quorum poena praesens haec: accisis crinibus nudatam coram propinquis expellit domo maritus, ac per omnem vicum verbere agit. Sic Tacitus. Sua quemque mater uberibus alit, neque ancillis & nutritibus delegantur. Hospites violare (inquit Cæsar) fas non putant, qui quaque de causa ab eos venerunt, ad injuria prohibent sanctosque habent: iis omnium domus patent victusque communicatur. Nemo apud Germanos, inquit Tacitus, virtus ridet, nec corrumpere & corrumpi, seculum vocatur. Plusque ibi boni mores valent, quam alibi bona leges. Major pars victus eorum, Cælare memorante, in lacte & caseo & carne consistit. Non alia pulte quam ex avena vivere, Plinius testis est: in egestate crudis contentos, Appianus. Crudis etiam carnibus vesci, addit Mela. In *Victus*: prandio, auctore Athenæo, adferunt carnem membratim assam, & superbibunt Lac Vinumque merum. Cibi simplices, recens Fera, agrestia Roma, aut Lac concretum. Potus, humor ex hordeo aut frumento est, Tacito. Neque ulla gens in hospitiis aut convictibus effusius indulget. Quemcumque mortalium arcere tecto, nefas habetur. Sed, ut nemo sine vitio nascitur, diemque noctemque continuare potando, nulli probrum. Quod ad *Vestitus*, tegumen, inquit Tacitus, omnibus sagum, fibula, aut si desit, spina consertum, qua refixa refibulatae diffluebat de humeris sagum. Idem Germanos non fluitante veste, sed stricta artusque singulos prope exprimente & quasi corpori assuta, dicit suis usos, qualem & Francis dat Sidonius oculatus testis. Idem Fœminis habitus qui & Viris. Tunicae erant illis striatae, rusticis etiamnum apud nos alibi usitare: Ferarumque pelles in honore & usu fuere. Quondam etiam Germani corpore quidem robustissimi, animo vero rudes & ad artes inepti fuere. Nunc vero omnis generis opifcia studiose & cum laude exercent: & (ut vulgares omittam) spesta artis fundendi cuditique peritiam, specta metallorum tractandorum scientiam & similes Artes. Hæc prium machinas tormentaque ahenea invenit, prima Typographiam nostro Orbi dedit: prima horologiorum confectionem demonstravit: denique ita Germania omnium Artium asylum facta est, ut nullam elegantiorem scientiam admiserit aut artem, quam non exornarit, auxerit, poliverit, multas vero ipsa invenerit. Larga etiam manu confinalibus suis aliisque remotioribus populis subministrat, Vina præstantissima, Aurum, Argentum *Mercimonia*. Cuprum, stannum, Plumbum, Argentum vivum, Vitriolum, Alumen, Colores pictorum varios, Lamellas, Frumentum, cunctaque fabrilia ex Ferro & Cupro aliasque Merces.

Z z iij

Haætenuſ